

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Географічний факультет

Кафедра економічної географії та екологічного менеджменту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан географічного факультету

Мирослав ЗАЯЧУК

“12”

серпня

2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ
обов'язкова

Освітньо-професійна програма: Менеджмент туристичної індустрії

Спеціальність: 073 Менеджмент

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Факультет, на якому здійснюється підготовка фахівців: Географічний

Мова навчання: українська

Чернівці 2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємств» складена відповідно до стандарту вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та освітньо-професійної програми «Менеджмент туристичної індустрії» затвердженої Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Протокол № 7 від «29» квітня 2024 року)

Розробники: к.е.н., доцент кафедри економічної географії та екологічного менеджменту Підгірна Валентина Никифорівна;
к.геогр.н., доцент кафедри економічної географії та екологічного менеджменту Бурка Володимир Йосипович

Викладачі: к.е.н., доцент кафедри економічної географії та екологічного менеджменту Підгірна Валентина Никифорівна;
к.геогр.н., доцент кафедри економічної географії та екологічного менеджменту Бурка Володимир Йосипович

Погоджено
з гарантом ОП «Менеджмент туристичної
індустрії»

Валентина ПІДГІРНА

Затверджено на засіданні кафедри економічної географії та екологічного менеджменту
Протокол № 1 від “6” серпня 2024 року

Завідувач кафедри

Валерій РУДЕНКО

Схвалено навчально-методичною радою географічного факультету
Протокол № 1 від “12” серпня 2024 року

Голова навчально-методичної ради
географічного факультету

Наталя АНДРУСЯК

МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ: Сприяння формуванню у здобувачів освіти цілісного розуміння процесів організації та регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємств, зокрема у туристичній індустрії. Дисципліна покликана розвивати знання щодо правових, економічних і організаційних аспектів ведення зовнішньоекономічної діяльності, а також навички аналізу міжнародних ринків, планування та реалізації зовнішньоекономічних угод. Особлива увага приділяється вивченню сучасних підходів до управління зовнішньоекономічною діяльністю туристичних підприємств, зокрема використанню інноваційних методів і технологій, інтеграції в міжнародні ринки та адаптації до змін глобального економічного середовища.

Пререквізити. «Зовнішньоекономічна діяльність підприємств» є обов'язковою освітньою компонентою. Для ефективного засвоєння курсу здобувач вищої освіти повинен попередньо опанувати такі дисципліни: «Менеджмент туристично-ресурсного потенціалу України», «Менеджмент», «Організаційні структури управління».

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК 14. Здатність працювати у міжнародному контексті.

Спеціальні компетентності:

СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.

СК 18. Здатність використовувати теоретичні знання та практичні навички для стратегічного планування діяльності суб'єктів туристичної індустрії на різних адміністративно-територіальних рівнях.

Програмні результати навчання:

ПРН 7. Виявляти навички організаційного проектування.

ПРН 15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

ПРН 20. Знати функціональні сфери суб'єктів туристичної індустрії для ухвалення управлінських рішень відповідно до особливостей їх функціонування.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати: правові основи здійснення зовнішньоекономічної діяльності в Україні, методи регулювання митних відносин в Україні, валютні інструменти регулювання зовнішньоекономічної діяльності, методику складання зовнішньоторговельних контрактів, особливості діяльності спільних підприємств в Україні.

Після опанування дисципліни студенти повинні **вміти:**

- описувати зміст функціональних сфер діяльності організації;
- виявляти навички організаційного проектування;
- оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації на міжнародному ринку;
- демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності;
- знати особливості організаційно-управлінської діяльності підприємств сфери туристичного бізнесу;

ОПИС ЗМІСТУ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Загальна інформація про розподіл годин

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	3	5	5	150	2	30	30			90		екзамен

Структура змісту навчальної дисципліни

1	денна форма			
	усього	у тому числі		
		л	пр	с.р.
2	3	4	5	
Модуль 1				
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи зовнішньоекономічної діяльності				
Тема 1. Сутність та особливості зовнішньоекономічної діяльності підприємств	14	2	2	10
Тема 2. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності	16	4	4	8
Тема 3. Митне та нетарифне регулювання зовнішньоекономічних операцій	17	4	4	9
Тема 4. Форми та інструменти зовнішньоекономічної діяльності підприємств	13	2	2	9
Тема 5. Маркетинг і мультикультурність у зовнішньоекономічній діяльності підприємств.	12	2	2	8
Разом за ЗМ1	72	14	14	44
Змістовий модуль 2. Ефективність зовнішньоекономічної діяльності туристичних підприємств				
Тема 6. Логістика та транспорт у діяльності туристичного підприємства	13	2	2	9
Тема 7. Міжнародні розрахунки, фінансові інструменти та їхнє застосування у ЗЕД.	13	2	2	9
Тема 8. Ризики та страхування у зовнішньоекономічній діяльності туристичного підприємства	18	4	4	10
Тема 9. Інформаційні технології у зовнішньоекономічній діяльності туристичного підприємства	17	4	4	9
Тема 10. Практичні аспекти зовнішньоекономічної діяльності туристичного підприємства	17	4	4	9
Разом за ЗМ 2	78	16	16	46
Усього годин	150	30	30	90

Тематика лекційних занять з переліком питань

Тема 1. Сутність та особливості зовнішньоекономічної діяльності підприємств

1. Поняття зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) та її основні характеристики.
2. Переваги та виклики, які створює ЗЕД для підприємств.
3. Особливості управління підприємствами, що здійснюють ЗЕД.

Тема 2. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності

1. Нормативно-правові акти, що регулюють ЗЕД в Україні.
2. Укладення зовнішньоекономічних договорів: основні етапи та вимоги.
3. Роль міжнародного права у регулюванні ЗЕД.
4. Використання інкотермс у зовнішньоекономічних контрактах.

Тема 3. Митне та нетарифне регулювання зовнішньоекономічних операцій

1. Функції митних органів у регулюванні ЗЕД.
2. Поняття мита, митних тарифів та митних режимів.
3. Форми нетарифного регулювання у ЗЕД.
4. Основні етапи митного оформлення товарів при експорті та імпорті.

Тема 4. Форми та інструменти зовнішньоекономічної діяльності підприємств

1. Основні форми ЗЕД, які використовуються підприємствами.
2. Експорт та імпорт як базові форми ЗЕД: їх сутність і особливості.
3. Спільні підприємства та ліцензування: переваги та недоліки.

Тема 5. Маркетинг і мультикультурність у зовнішньоекономічній діяльності підприємств.

1. Роль маркетингу у зовнішньоекономічній діяльності підприємств.
2. Етапи аналізу зовнішнього ринку для вибору стратегії.
3. Сегментація ринку та її вплив на стратегію ЗЕД.

Тема 6. Логістика та транспорт у діяльності туристичного підприємства

1. Види транспортних операцій у зовнішній торгівлі.
2. Значення логістики у зовнішньоекономічній діяльності туристичних підприємств.
3. Основні види транспорту та їх роль у міжнародному туризмі.

Тема 7. Міжнародні розрахунки, фінансові інструменти та їхнє застосування у ЗЕД.

1. Форми міжнародних розрахунків у зовнішньоекономічній діяльності.
2. Акредитив як основний інструмент розрахунків у туристичній галузі.
3. Використання банківських гарантій у зовнішньоекономічних контрактах.

Тема 8. Ризики та страхування у зовнішньоекономічній діяльності туристичного підприємства

1. Основні ризики у зовнішньоекономічній діяльності туристичних підприємств.
2. Страхування фінансових ризиків при здійсненні зовнішньоекономічних операцій.
3. Використання страхових полісів для покриття ризиків у туристичній галузі.
4. Роль перестрахування у зменшенні ризиків міжнародної туристичної діяльності.

Тема 9. Інформаційні технології у зовнішньоекономічній діяльності туристичного підприємства

1. Роль інформаційних технологій у розвитку зовнішньоекономічної діяльності.
2. Використання глобальних дистрибутивних систем (GDS) у туристичній галузі.
3. CRM-системи для управління зовнішньоекономічною діяльністю туристичних підприємств.
4. Вплив Big Data на прийняття управлінських рішень у зовнішньоекономічній діяльності.

Тема 10. Практичні аспекти зовнішньоекономічної діяльності туристичного підприємства

1. Аналіз кейсів успішної зовнішньоекономічної діяльності туристичних підприємств.

2. Практичний досвід використання інновацій у зовнішньоекономічній діяльності туристичних підприємств.
3. Характеристика складових бізнес-плану туристичного проєкту.

Тематика практичних занять з переліком завдань

Тема 1. Сутність та особливості зовнішньоекономічної діяльності підприємств

Завдання: Дослідити основні аспекти зовнішньоекономічної діяльності туристичної компанії (компанію обираєте на власний розсуд) з акцентом на її міжнародні партнерства, взаємодію з іноземними постачальниками та клієнтами. Сформуйте аналітичне дослідження з висновками щодо сильних і слабких сторін зовнішньоекономічної діяльності компанії та рекомендаціями для її покращення.

Виконати ситуативні завдання.

Розв'язати тестові завдання по темі.

Тема 2. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Завдання: Розробити план заходів з вивчення та аналізу правових аспектів зовнішньоекономічної діяльності туристичного підприємства.

Виконати ситуативні завдання.

Розв'язати тестові завдання по темі.

Тема 3. Митне та нетарифне регулювання зовнішньоекономічних операцій

Завдання: Розробити схему митного оформлення туристичних послуг або товарів (наприклад, сувенірної продукції, рекламних матеріалів чи обладнання для туристичних турів), враховуючи основні етапи та документи, що супроводжують цей процес.

Виконати ситуативні завдання.

Розв'язати тестові завдання по темі.

Тема 4. Форми та інструменти зовнішньоекономічної діяльності підприємств

Завдання: Дослідити використання форм і інструментів ЗЕД у діяльності підприємств туристичної індустрії.

Виконати ситуативні завдання.

Розв'язати тестові завдання по темі.

Тема 5. Маркетинг і мультикультурність у зовнішньоекономічній діяльності підприємств.

Завдання: Провести розробку маркетингового плану для зовнішньоекономічної діяльності туристичного підприємства за попередньо узгодженим змістом.

Виконати ситуативні завдання.

Розв'язати тестові завдання по темі.

Тема 6. Логістика та транспорт у діяльності туристичного підприємства

Завдання: Розрахувати ціну транспортного обслуговування туристичного маршруту.

Виконати ситуативні завдання.

Розв'язати тестові завдання по темі.

Тема 7. Міжнародні розрахунки, фінансові інструменти та їхнє застосування у ЗЕД.

Завдання: Розробити фінансовий план міжнародного туристичного проєкту.

Виконати ситуативні завдання.

Розв'язати тестові завдання по темі.

Тема 8. Ризики та страхування у зовнішньоекономічній діяльності туристичного підприємства

Завдання: Проаналізувати ризики і розробити план страхування для міжнародного туристичного проєкту.

Виконати ситуативні завдання.

Розв'язати тестові завдання по темі.

Тема 9. Інформаційні технології у зовнішньоекономічній діяльності туристичного підприємства

Завдання: Розробити інформаційно-комунікаційної стратегії для зовнішньоекономічної діяльності туристичної компанії.

Виконати ситуативні завдання.

Розв'язати тестові завдання по темі.

Тема 10. Практичні аспекти зовнішньоекономічної діяльності туристичного підприємства

Завдання: Розробка бізнес-плану міжнародного туристичного проєкту

Виконати ситуативні завдання.

Розв'язати тестові завдання по темі.

Завдання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Самостійна робота здобувачів в рамках з дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємств» направлена на узагальнення, засвоєння та закріплення знань по кожній темі.

Вона включає наступні види робіт: опрацювання лекційного матеріалу, рекомендованої літератури, підготовку до практичних занять, обговорення ситуативних завдань, розгляд питань, які виносяться на самостійне вивчення, а також виконання кейсового завдання (в індивідуальному чи командному форматі).

№ теми	Завдання	Вид роботи/бали
1.	Сутність та особливості зовнішньоекономічної діяльності підприємств	Аналітичне завдання/ 2 бали
	Підготуйте короткий аналіз прикладу успішної зовнішньоекономічної діяльності українського підприємства (виберіть компанію на власний розсуд).	
2.	Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності	Ситуативне завдання / 2 бали
	Ознайомтесь з ключовими міжнародними та національними нормативними актами, які регулюють зовнішньоекономічну діяльність у сфері туризму (зокрема, Інкотермс, міжнародні угоди, закони України). Розробіть стислий перелік основних правових вимог, яких має дотримуватися туристична компанія при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності. Оцініть, які з цих вимог є найбільш критичними для забезпечення правомірності та ефективності діяльності компанії.	
3.	Митне та нетарифне регулювання зовнішньоекономічних операцій	Кейс/ 2 бали
	Дослідіть митні правила та вимоги для експорту або імпорту туристичних товарів/послуг у двох обраних країнах (наприклад, Україна та ЄС).	
4.	Форми та інструменти зовнішньоекономічної діяльності підприємств	Аналітичне

	Підготуйте коротке дослідження на тему: "Порівняльний аналіз форм ЗЕД: експорт, імпорт, франчайзинг" (конкретний приклад).	дослідження/ 2 бали
5.	Маркетинг і мультикультурність у зовнішньоекономічній діяльності підприємств. Дослідіть маркетингову стратегію одного міжнародного туристичного підприємства та однієї української туристичної компанії, які здійснюють зовнішньоекономічну діяльність. Визначте їх основні підходи до просування послуг на зовнішніх ринках.	Кейс/ 2 бали
6.	Логістика та транспорт у діяльності туристичного підприємства Підготуйте короткий аналітичний звіт (1-2 сторінки) або таблицю з порівнянням логістичних підходів різних компаній чи регіонів, включаючи рекомендації щодо вдосконалення транспортної логістики.	Аналітичне дослідження/ 2 бали
7.	Міжнародні розрахунки, фінансові інструменти та їхнє застосування у ЗЕД. Проведіть короткий аналіз законодавчих вимог України та ЄС щодо міжнародних розрахунків у туристичній галузі та підготуйте рекомендації для туристичних підприємств.	Есе/ 2 бали
8.	Ризики та страхування у зовнішньоекономічній діяльності туристичного підприємства Дослідіть вплив форс-мажорних обставин на діяльність туристичних компаній у міжнародному середовищі. Проаналізуйте практику страхування туристичних послуг у конкретній країні.	Ситуативне дослідження/ 2 бали
9.	Інформаційні технології у зовнішньоекономічній діяльності туристичного підприємства Дослідіть переваги використання хмарних технологій для обслуговування туристичних клієнтів. Розробіть короткий огляд інструментів автоматизації зовнішньоекономічної діяльності у туристичній сфері.	Кейс/ 2 бали
10.	Практичні аспекти зовнішньоекономічної діяльності туристичного підприємства Проаналізуйте кейс зовнішньоекономічного контракту конкретної туристичної компанії. Оцініть ефективність співпраці туристичного підприємства з міжнародними партнерами.	Кейс/ 2 бали

Результати виконаних завдань, передбачених для самостійної роботи здобувача, враховуються в процесі поточного та підсумкового контролю.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При викладанні використовуються основні традиційні та інтерактивні методи навчання, новітні технології, спрямовані на досягнення освітньої мети й прогнозованих програмних результатів.

Методи навчання і викладання:

Словесні методи (лекція, дискусія, бесіда, консультація тощо).

Кейси (індивідуальні або командні).

Наочні методи (презентації результатів виконаних завдань, ілюстрації, відеоматеріали, тощо).

Робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами.

Самостійна робота над питаннями, окресленими програмою ОК.

Підготовка тез/доповіді на конференцію.

Тренінги, коучі, майстер-класи від запрошених стейкхолдерів.

Реферативні та пошукові дослідження.

СИСТЕМА КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

У процесі оцінювання навчальних досягнень застосовуємо методи усного і письмового контролю:

- **методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, презентації результатів виконаних завдань, кейсів, представлення аналітичних завдань.
- **методи письмового контролю:** контрольні роботи, тестування, самостійні роботи, виконання завдань.
- **методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Форми контролю

Форми поточного контролю – тести, письмові роботи (тематичні, модульні), усне індивідуальне та фронтальне опитування.

Електронний контроль виконання завдань з курсу «Зовнішньоекономічна діяльність підприємств», представлений на електронній платформі <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=3792>

Форма підсумкового контролю – екзамен.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання освітньої компоненти.

Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль знань студента. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та інших видів занять, самостійної роботи і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі.

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)												Кількість балів (екзамен)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2						40	100
T1	T2	T3	T4	T5	МКР 1	T6	T7	T8	T9	T10	МКР 2		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		

Загальна кількість балів, яку студент може отримати у процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів студент набирає при поточних видах контролю і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (екзамену).

Кількість балів за кожний навчальний елемент виводиться із суми поточних видів контролю. Кількість балів за змістовий модуль дорівнює сумі балів, отриманих за навчальні елементи даного модуля. Максимальна кількість балів за модуль 1 та модуль 2 складає: модуль – 60, з них за практичні роботи – 30 балів (по 3 за кожну практичну), за самостійну роботу – 20 балів (по 2 бали за кожну) та МКР (тести) оцінюється у 10 балів.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ЄКТС

100-бальна шкала	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
		Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
90-100	Відмінно	A	відмінно
80-89	Добре	B	дуже добре
70-79		C	добре
60-69	Задовільно	D	задовільно
50-59		E	достатньо
35-49	Незадовільно	FX	(незадовільно) з можливістю повторного складання
1-34		F	(незадовільно) з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ Й КОНТРОЛЮ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

1. Поняття зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) та її основні характеристики.
2. Переваги та виклики, які створює ЗЕД для підприємств.
3. Особливості управління підприємствами, що здійснюють ЗЕД.
4. Вплив зовнішньоекономічної діяльності на конкурентоспроможність підприємств.
5. Нормативно-правові акти, що регулюють ЗЕД в Україні.
6. Укладення зовнішньоекономічних договорів: основні етапи та вимоги.
7. Роль міжнародного права у регулюванні ЗЕД.
8. Використання інкотермс у зовнішньоекономічних контрактах.
9. Відповідальність сторін за порушення зовнішньоекономічних договорів згідно з національним та міжнародним правом.
10. Особливості валютного регулювання та контролю в зовнішньоекономічній діяльності підприємств.
11. Функції митних органів у регулюванні ЗЕД.
12. Поняття мита, митних тарифів та митних режимів.
13. Форми нетарифного регулювання у ЗЕД.
14. Основні етапи митного оформлення товарів при експорті та імпорті.
15. Вплив митних тарифів на зовнішньоекономічну діяльність підприємств.
16. Особливості застосування митних пільг і преференцій у зовнішньоекономічних операціях.
17. Фінансові засоби нетарифного регулювання: експортні кредити, експортні субсидії, імпортні депозити.

18. Основні форми ЗЕД, які використовуються підприємствами.
19. Експорт та імпорт як базові форми ЗЕД: їх сутність і особливості.
20. Спільні підприємства та ліцензування: переваги та недоліки.
21. Форвардні контракти та акредитиви: інструменти для реалізації ЗЕД.
22. Роль маркетингу у зовнішньоекономічній діяльності підприємств.
23. Етапи аналізу зовнішнього ринку для вибору стратегії.
24. Сегментація ринку та її вплив на стратегію ЗЕД.
25. Ефективні інструменти міжнародного маркетингу.
26. Види транспортних операцій у зовнішній торгівлі.
27. Значення логістики у зовнішньоекономічній діяльності туристичних підприємств.
28. Основні види транспорту та їх роль у міжнародному туризмі.
29. Логістичні ланцюги в організації туристичних послуг.
30. Використання транспортних договорів у міжнародній туристичній діяльності.
31. Форми міжнародних розрахунків у зовнішньоекономічній діяльності.
32. Акредитив як основний інструмент розрахунків у туристичній галузі.
33. Використання банківських гарантій у зовнішньоекономічних контрактах.
34. Особливості застосування міжнародних платіжних систем у діяльності туристичних підприємств.
35. Основні ризики у зовнішньоекономічній діяльності туристичних підприємств.
36. Страхування фінансових ризиків при здійсненні зовнішньоекономічних операцій.
37. Використання страхових полісів для покриття ризиків у туристичній галузі.
38. Роль перестрахування у зменшенні ризиків міжнародної туристичної діяльності.
39. Механізми управління операційними ризиками у зовнішньоекономічній діяльності туристичних підприємств.
40. Практика використання міжнародних страхових компаній у туристичній галузі: переваги та недоліки.
41. Роль інформаційних технологій у розвитку зовнішньоекономічної діяльності.
42. Використання глобальних дистрибутивних систем (GDS) у туристичній галузі.
43. CRM-системи для управління зовнішньоекономічною діяльністю туристичних підприємств.
44. Вплив Big Data на прийняття управлінських рішень у зовнішньоекономічній діяльності.
45. Інтеграція хмарних технологій у зовнішньоекономічну діяльність туристичних підприємств.
46. Практичні аспекти кібербезпеки у використанні інформаційних технологій у міжнародній туристичній діяльності.
47. Основні етапи укладення зовнішньоекономічних контрактів у туризмі.
48. Практичний досвід використання інновацій у зовнішньоекономічній діяльності туристичних підприємств.
49. Аналіз кейсів успішної зовнішньоекономічної діяльності туристичних компаній.
50. Використання партнерських відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності.

ЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ

Відповідно до «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол №109 від 28 березня 2022 року) (<https://www.chnu.edu.ua/media/3aykf41y/polozhennia-pro-vzaiemodiiu-formalnoi-ta-neformalnoi-osvity.pdf>) здобувачі освіти мають можливість на зарахування окремих видів робіт в рамках ОК на основі результатів, отриманих шляхом неформальної та/або інформальної освіти.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. К.: Офіційне видавництво Верховної Ради України, 1996. 115с.
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
3. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>
4. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16 квітня 1991 року № 959-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>
5. Про валюту і валютні операції: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19>.
6. Про туризм : Закон України від 15 вересня 1995 № 324/95. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text>
7. Про режим іноземного інвестування: Закон України від 19 березня 1996 року №93/96. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96%D0%B2%D1%80#Text>
8. Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту: Закон України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/330-14>
9. Про заходи щодо стабілізації платіжного балансу України відповідно до статті XII Генеральної угоди з тарифів і торгівлі 1994 року: Закон України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/73-19>
10. Про інвестиційну діяльність: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>
11. Шапоренко О.І., Денисенко М.П., Панченко В.А., Федорак В.І. Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства: навчальний посібник. К.: Видавничий дім «Кондор», 2020. 435 с. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/17088/2/UZDP_NP_2020.pdf
12. Танасієва М.М. Облік і оподаткування зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. / М.М. Танасієва. Чернівці : Технодрук, 2021. 100 с. URL: <https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/3031/%d0%9f%d0%be%d1%81%d1%96%d0%b1%d0%bd%d0%b8%d0%ba%20%d0%9e%d1%96%d0%9e%20%d0%97%d0%95%d0%94%20%d0%a2%d0%b0%d0%bd%d0%b0%d1%81%d1%96%d1%94%d0%b2%d0%b0%20%d0%9c.%d0%9c.2021.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
13. Krugman, P. R., Obstfeld, M., & Melitz, M. J. (2019). International Economics: Theory and Policy. [rental edition], 11th Edition. 800p.
14. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства. Практикум : навчальний посібник для здобувачів ступеня бакалавра за освітньою програмою «Менеджмент міжнародного бізнесу» спеціальності 073 Менеджмент / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: А. Р. Дунська, Г. П. Жалдак, В. Ю. Бондар. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. 110 с.
15. Salvatore D. (2019) International Economics, 13th Edition. John Wiley & Sons, 720 p.
16. Зовнішньоекономічна діяльність: облік, контроль та оподаткування : навч. посіб. Л. В. Кононенко, О. А. Магопєць, Г. Б. Назарова, В. В. Шалімов, Н. С. Шалімова ; за ред. Н. С. Шалімової. Кропивницький : ЦНТУ, 2023. 548 с.
17. Боднарчук О. Г. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб.; Ун-т держ. фіск. служби України. Ірпінь : Ун-т ДФС України, 2020. 318 с.
18. Козак Ю. Г. (2017) Зовнішньоекономічна діяльність туристичного підприємства: в питаннях та відповідях: підручник. Київ: Центр учбової літератури 228 с.
19. Толкованова В.В., Черниш І.В., Журавля Т.В. Розвиток туризму на засадах співробітництва територіальних громад: навчальний посібник. Київ. 2019. 351 с.
20. Шапоренко О. І., Денисенко М.П., Панченко В.А., Федорак В.І. Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства: навчальний посібник. К.: Видавничий дім

«Кондор», 2020. 435 с. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/17088/2/UZDP_NP_2020.pdf

21. Шапоренко О.І. Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства : навчальний посібник. К.: Видавничий дім «Кондор», 2020. 435 с.

22. Осьмірко І. В., Онісіфорова В. Ю. Фінансово-економічна діяльність підприємства: напрямки підвищення ефективності, аналіз та облік. Stages of Formation and Development of the Economy of Independent Ukraine : Collective monograph. Nurnberg : Verlag SWG imex GmbH, 2021. С. 373–382.

Додаткова література

23. [Kolotukha, O., Myrhorodska, O., Pidhirna, V., & Chubrei, O. \(2022\). UKRAINE'S POTENTIAL FOR ACTIVE TOURISM – AN ATTEMPT AT ANALYSIS. GeoJournal of Tourism and Geosites, 41\(2\), 433–439. \(Scopus\).](#)

24. Підгірна В., Чубрей О. Реформування української економіки в умовах кризи. Інфраструктура ринку. Одеса. №30. 2019. С.62-67. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/30_2019_ukr/12.pdf.

25. Підгірна В.Н., Косташук В.І. Характеристика географічних особливостей розвитку ринку туристичних послуг України. Інфраструктура ринку. Одеса. 42. 2020. С.108-113. <https://doi.org/10.32843/infrastuct42-18>

26. Підгірна В. Н., Філіпчук Н. В.Сучасний стан та перспективи розвитку туристичного ринку України.Науковий вісник Чернівецького університету : збірник наукових праць. Серія: Географія. Чернівці: ЧНУ, 2020. Вип. 824. С.73-77. URL: http://geochnu.top/index.php/climat_geology/article/view/84

27. Зибарева О.В., Підгірна В.Н., Пушак Я.Я. (2024) Сталий розвиток туризму: управління проектами у практичному вимірі. *Інфраструктура ринку*. № 80. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/80-2024>

28. Тюріна Н., Карвацка Н, & Петяк А. (2023). Зовнішньоекономічна діяльність: сутнісні характеристики та система менеджменту. *Development Service Industry Management*, (4), 156–165. [https://doi.org/10.31891/dsim-203-4\(26\)](https://doi.org/10.31891/dsim-203-4(26))

29. Гаврилюк О.В., Білик Р.С, Зовнішньоекономічна діяльність: Збірник тестових завдань. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. 107 с.

30. Підгірна В.Н., Зибарева О.В., Чубрей О.С. Проектна діяльність з впровадження циркулярних бізнес-моделей для конкурентоспроможності на засадах сталого розвитку. Економіка та суспільство. 2024. No 67. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4740> DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-67-7>

31. Бучко Ж. І., Підгірна В. Н., Наконечний К. П. Проектний менеджмент у сфері туризму: транскордонний досвід Чернівецької області та суміжного прикордоння. Географія та туризм: науковий журнал /ред. кол.: Запотоцький С.П. (гол. ред.) та ін. К.: Альфа-ПІК, 2024. Вип. 74. С. 37-

44. http://www.geolgt.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=517&Itemid=38&lang=uk

Посилання на інформаційні ресурси

1. Офіційний веб-сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України <http://www.me.gov.ua/>

2. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України <http://www.kmu.gov.ua/control/>

3. Нормативно законодавчі акти у державному секторі, підприємницької діяльності, міжнародні стандарти <https://mof.gov.ua/uk>

4. Державна служба статистики <http://www.ukrstat.gov.ua/>

5. Наукова електронна бібліотека періодичних видань НАН України http://dspace.nbu.gov.ua/browse?order=ASC&rpp=20&sort_by=1&etal=1&offset=17032&type=title
6. Нормативні акти України, дисертаційні автореферати, науковоелектронна бібліотека <http://www.nbu.gov.ua/>
7. Бібліотека університету та її депозитарій <https://library.diit.edu.ua/uk/catalog> 29. Система дистанційного навчання (СДН) «Лідер» а. системою дистанційного навчання (СДН) «Лідер» <http://lider.diit.edu.ua/course/view.php?id=501>
8. Eurostat. URL : <https://ec.europa.eu/eurostat/>
9. UNWTO Tourism Highlights, 2020 Edition. URL: <https://www.e-unwto.org/>
10. Головне управління статистики в Чернівецькій області. Туризм. URL : <http://www.cv.ukrstat.gov.ua/>
11. Чернівецька міська рада. Туризм. URL : <https://city.cv.ua/mt/biznesu/turizm-82>

ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Викладання ОК «Зовнішньоекономічна діяльність підприємств», контроль й оцінювання знань і вмінь студентів спрямовані на дотримання вимог академічної доброчесності (*Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича* (<https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>), *Положення про виявлення та запобігання плагіату в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича* (<https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwgb/polozhennia-chnu-pro-plahiat-2023plusdodatky-31102023.pdf>)).

Студенти несуть особисту відповідальність за випадки їхнього порушення, враховуючи плагіат, списування, підказування тощо. У разі виявлення академічної недоброчесності вперше бали, зараховані студентів/ці за виконане завдання, скасовуються. Повторна практика недоброчесності може призвести до анулювання всіх нарахованих за курс балів.